Walau bagaimanapun, pemansuhan Kadar Tawaran Antara Bank London (*London Interbank Offer Rate*, LIBOR) pada akhir tahun 2021 dan peralihan kepada kadar alternatif bebas risiko menimbulkan beberapa cabaran kepada bank di seluruh dunia termasuk Malaysia (untuk analisis lanjut tentang cabaran dan strategi peralihan, rujuk Rencana Maklumat 'Pembaharuan Kadar Penanda Aras: Peralihan daripada LIBOR').

Pembaharuan Kadar Penanda Aras: Peralihan daripada LIBOR

Kadar Tawaran Antara Bank London (*London Interbank Offer Rate*, LIBOR) telah menjadi kadar rujukan dominan yang digunakan dalam urus niaga kewangan di seluruh dunia, dengan kontrak kewangan terkumpul sebanyak lebih USD300 trilion merujuk kepada LIBOR. Sebagai salah satu usaha pembaharuan global yang berkaitan dengan kadar faedah penanda aras, LIBOR akan dimansuhkan pada akhir tahun 2021[39] dan digantikan dengan kadar alternatif bebas risiko (*risk-free rate*, RFR).[40] Memandangkan bank panel LIBOR yang sedia ada juga akan menamatkan sokongan ke atas kadar penanda aras ini secara beransur-ansur, LIBOR mungkin tidak lagi menggambarkan realiti pasaran atau ekonomi dengan tepat dan boleh diyakini seperti yang ingin diukur oleh penanda aras ini. Peralihan daripada LIBOR boleh memberikan implikasi yang besar dari segi perundangan, penilaian, perakaunan, pengurusan risiko dan sistem bagi bank di seluruh dunia. Oleh itu, industri kewangan perlu merangka strategi dan mempercepat persediaan bagi peralihan daripada LIBOR.

Dedahan LIBOR industri perbankan Malaysia[41] adalah agak besar, iaitu sebanyak RM857 bilion pada 30 Jun 2019 (Gambar Rajah 1.5). Kontrak derivatif mencakupi 79% daripada dedahan LIBOR, namun risiko peralihan adalah lebih rendah memandangkan kontrak-kontrak ini sebahagian besarnya telah diseragamkan agar selari dengan usaha bersepadu peringkat global[42] untuk membangunkan peruntukan sandaran (*fallback provision*) yang sedang berjalan lancar. Sebaliknya, pinjaman LIBOR sedia ada yang akan matang selepas tahun 2021 adalah perkara yang lebih membimbangkan. Hal ini kerana setiap satu daripada pinjaman tersebut memerlukan pihak bank dan pihak peminjam untuk merundingkan semula kontrak mereka yang sedia ada dan memasukkan peruntukan sandaran. Spread antara LIBOR sedia ada dengan RFR boleh menghasilkan potensi keuntungan urus niaga bagi satu pihak dan kerugian buat pihak yang satu lagi. Contohnya, jika RFR lebih rendah daripada LIBOR yang sedia ada, peminjam boleh mendapat keuntungan daripada kadar yang lebih rendah tetapi pada masa yang sama, bank pula menanggung kerugian. Sebarang kemungkinan pindahan nilai antara pelbagai pihak dalam urus niaga yang berbangkit daripada peralihan kepada RFR akan merumitkan pengubahsuaian kontrak dan menimbulkan risiko undang-undang, percukaian, reputasi dan ekonomi kepada institusi perbankan.

Gambar Rajah 1.5: Dedahan LIBOR pada 30 Jun 2019

*Terutamanya pinjaman/peminjaman antara bank, dan deposit pelanggan
Nota: Pada peringkat kumpulan perbankan yang disatukan

Sumber: Dikemukakan oleh bank kepada Bank Negara Malaysia

[39] Financial Conduct Authority (FCA) UK menyatakan bahawa menjelang akhir tahun 2021 bank panel tidak lagi dikehendaki untuk mengemukakan sebut harga LIBOR.
[40] Berdasarkan dagangan semalaman dalam pasaran, sama ada bercagar atau tidak bercagar, apabila mudah tunai lebih daripada mencukupi untuk membolehkan kadar itu boleh ditambat dengan kukuh dalam urus niaga, termasuk semasa keadaan pasaran adalah teruk. RFR, yang sebahagian besarnya tidak meliputi risiko kredit bank, juga memantau rapat kadar dasar bank pusat lantas menyediakan cara yang lebih cekap dan telus untuk mengukur, mengurus dan melindung nilai pergerakan kadar tersebut.mengemukakan sebut harga LIBOR.
[41] Terhadap amaun terkumpul kunci kira-kira dan amaun nosional derivatif peringkat kumpulan perbankan yang disatukan.
[42] Kemajuan dalam peruntukan sandaran kontrak derivatif dipacu oleh Persatuan Swap dan Derivatif Antarabangsa (International Swaps and Derivatives Association, ISDA).

Ketiadaan struktur tempoh RFR yang boleh diyakini merupakan satu lagi cabaran di bawah RFR baharu. Hal ini kerana kadar faedah pada tempoh sebenar hanya akan diketahui pada akhir tempoh pengkompaunan.[43] Disebabkan oleh kekangan ini, peminjam keberatan untuk menggunakan RFR baharu kerana mereka mahukan kepastian dalam jangkaan aliran tunai bulanan. Sebagai respons, pihak industri dan pengawalseliaan baru-baru ini telah mempergiat usaha untuk menawarkan kadar tempoh RFR yang baharu. Contohnya, Federal Reserve Bank of New York, pentadbir Kadar Pembiayaan Semalaman Bercagar Dolar AS (*Secured Overnight Financing Rate*, SOFR), telah menerbitkan kadar tempoh SOFR[44] bermula pada 2 Mac 2020. Langkah ini akan membantu proses rundingan semula kontrak pinjaman LIBOR.

Bagi industri perbankan Malaysia, Bank Negara Malaysia telah menetapkan tanda penunjuk utama untuk memastikan bank cukup bersedia dan berupaya untuk menguruskan peralihan yang lancar daripada LIBOR (Rajah 1.6). Semenjak pengumuman mengenai peralihan tersebut dibuat, semua bank telah mula menubuhkan pasukan khas bagi peralihan yang bertujuan untuk mengawasi proses peralihan. Namun, kemajuan sebenar yang dicapai institusi adalah berbeza-beza. Oleh itu, amat perlu bagi bank untuk memastikan proses yang akan digunakan adalah mantap agar dapat mengenal pasti dan menilai pelbagai kemungkinan risiko peralihan serta mempergiat persediaan ke arah peralihan. Selain cabaran yang mungkin dihadapi semasa proses rundingan semula kontrak yang sedia ada dengan peminjam, risiko lain juga perlu diberikan perhatian dan pertimbangan yang sewajarnya. Ini termasuk kesediaan dan keupayaan pengendalian sistem bank untuk menyokong produk yang merujuk kepada RFR alternatif serta potensi implikasi cukai dan kesan perubahan kepada model pengurusan risiko bank yang bergantung pada parameter berasaskan LIBOR. Bank-bank juga seharusnya mengambil langkah-langkah yang mencukupi untuk mengurangkan risiko amalan pengguna ekoran pengeluaran kontrak kewangan baharu berasaskan LIBOR yang akan matang selepas tahun 2021. Jika tidak diuruskan dengan baik, bank mungkin menghadapi risiko reputasi yang besar kerana gagal mendedahkan dan mendidik peminjam mengenai peralihan kepada RFR dengan sebaik-baiknya.

Gambar Rajah 1.6: Tanda Penunjuk Peralihan LIBOR

Nota : Tanda penunjuk akan disemak semula sekiranya terdapat apa-apa perubahan pada garis masa peralihan peringkat global

Sumber: Bank Negara Malaysia

[43] Pada masa ini, hanya terdapat RFR semalaman sahaja. Tanpa kadar tempoh yang diterbitkan untuk RFR, faedah yang boleh dicaj untuk pinjaman RFR dikira dengan mengkompaun kadar semalaman sepanjang tempoh pembayaran faedah pinjaman (contohnya bulanan). Berikutan itu, kadar pinjaman sebenar hanya akan diketahui pada akhir tempoh pembayaran faedah.

[44] 30 hari, 90 hari dan 180 hari.